

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznalila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doprisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnosti naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Schwarz na delu.

Razmere pri deželnih vladah kranjski so take, da moramo zopet izpregovoriti resno besedo, zakaj zopet se pojavljajo slučaji krivičnosti in pristrandosti.

Za nastavljanje in za avanzma uradnikov obstoje natančni predpisi, ki se jih pa deželno predsedništvo ne drži.

Tako je predpisano, da se mora vsaka izpraznjena služba razpisati, z natančno določenim kompetenčnim rokom, da je vsakemu uradniku dana možnost prosiši za določeno mesto, če se čuti začelo usposobljen.

Teh zakonitih določb se drže vsa oblastva, samo deželno predsedništvo kranjsko ne. Tu ne pomaga noben izgovor. Treba je le primerjati razna imenovanja v uradnem listu s konkurenčnimi razpisami in videlo se bo, kako suverensko prezira deželno predsedništvo pravnoveljavne obvezne uradne predpise.

Uradno osobje se premešča iz gole samovoljnosti. Morda se oglasi zapet zagovornik gospoda Schwarza v »Tagespošti« — ki dobiva informacije v prezidjalni pisarni — da ima šef politične uprave pravico po lastni iniciativi in po potrebi premeščati uradnike. Da, da, to je res, a le kjer in kadar je potrebno.

Vprašamo pa: Kakšna potreba je pa bila, da so poslali vladnega tajnika Župnika za voditelja glavarstva v Črnomelj? Župnik ima še stero soloobveznih otrok, a je moral v Črnomelj, ter je bil prisiljen, pustiti rodovino v Ljubljani, dočim je okrajni glavar Ekl samec in bi bil lahko še dlje časa ostal v Črnomelju. Toda Ekl je nemškutar in zato je moral dobiti boljše mesto.

Kakšna potreba je bila, da je moral nadkomisar Schitnik kar čez noč zapustiti Ljubljano in prevzeti vodstvo okrajnega glavarstva v Postojni? Nam pač nič ne bo očital posebnih simpatij za Schitnika, a vzhod temu moramo reči, da se mu je zgodila krivica. Schitnik je po dolgem moledovanju pred dobrim pol letom prišel v Ljubljano. Sih je sem, ker ima tudi on šestero otrok. Ti otroci hodijo v Ljubljani v šolo, oče pa je moral oditi v Postojno.

Vse te premestitve so se zgodile ne iz potrebe, ne iz službenih ozirov, nego da so se dobila gorka mesta za gotove protézirance.

LISTEK.

Premaganci.

Novela; spisal Fr. Remec.

(Daleje)

Gospa Ručigajeva in Zora sta bili v tem stopili k paviljonu in se zapletli v pogovor z damami, ki so stregle, vsed česar je morala poredna mladina prekiniti svoje opazke in je začela druge pogovore, ki jih je pridno zalivala z rujnim vincem.

»Še en liter, še en liter in še en liter,« je ukazoval dr. Zabret. »Danes pijemo na korist mukotrpni bratom. Bolj ko bom pisan, bolj jim bo pomagan.«

»Kako boste pa domov prišli?« je obrnivši se nenašoma vprašala Zora in stopila med pivsko družbo.

»Kako bom domov prišel? To meni nič mar! Za to naj skribi slavnostni odbor. Jaz še z nobene veseljne nisem sam domov prišel.«

Zabretova šaljivost je prebila led, ki je bil nastal in v trenotku je bila Zora zapletena v živahen pogovor z družbo, ki se je bila še malo prej neusmiljeno norčevala iz zapuščene neveste.

Slavnost je bila med tem že izgubila nekoliko svojega hrupnega značaja. Tisti udeležniki, ki so prišli samo iz radovednosti in s trdnim sklepom, da potrosijo kar najmanj mogiče, so se bili počasi razgubili.

Osvetlili smo že pred nekaj meseci, kako se deželno predsedništvo trudi, preplaviti kranjsko deželo z nemškimi uradniki. Od vseh vetrov vabi deželno predsedstvo nemške praktikante v deželo. Polno jih je že tu, ki ne znajo niti besedice slovenščine ali pa tako malo, da so popolnoma nezmožni za vsako uradovanje. Za ilustracijo naj navedemo, da poznamo protokol, ki ga je spisal tak uradnik v slovenskem jeziku, a z nemškimi črkami! Neki drug tak nemški uradnik je rešil odkazani mu akt tako, da se iz resitve jasno vidi, da ta uradnik ne ve, kaj je mizar in kaj je zidar. In takim idiomom so izročeni ljudski interes!

Vsled teh jezikovno nezmožnih ljudi trpi vsa uprava. Ali deželno predsedništvo se ne meni za to. Kaj uprava, kaj ljudstvo, kaj občna koriščenja — samo da imajo vse vajeti Nemci v rokah. Tujevladaj od zgoralj, tujec od spodaj, le kar je tuje, ima pri deželnem predsedništvu vejljavo.

Kakor se čuje, se zdaj zopet nekaj takega pripravlja. V nekem strokovnem oddelku pri deželnih vladah je popolniti mesto adjutiranega praktikanta. Praviloma bi se moralno to mestu razpisati, bi se v razpisu moralno zahtevati znanje slovenščega jezika, in ker bi se zglašilo na tucate vsestransko usposobljenih domačinov, bi se služba pač ne mogla podeliti jezikovno nesposobnemu pangermanu. In zato se služba ne razpiše.

Tudi novo preteriranje se pripravlja. Že pri zadnjem imenovanju deželnovladnih svetnikov je bil na vrsti za avanziranje litija okrajni glavar. Njegovo uradovanje je v vsakem oziru skrbno in vestno. Nikdar se mu nič očitalo in se mu nič mogočo očitati. A dasi je najstarejši in ima pravico do avanziranja, ga hočejo zdaj v drugič preterirati, ker — mora gospod baron Schwarz plačati gospoda okrajnega glavarja Detela v Radovljici, da se je pri deželovzorovih volitvah za nemško-klerikalno-vladni kandidat, ki je pri volitvah propadel, mora dobiti svoje plačilo.

Toda — zdaj ni pri deželnih vladah nobeno mesto vladnega svetnika izpraznjeno. Pa to je, mala skrb. Kakor čujemo, hočejo pri vladah vzdržniti in v pokoj poslati dvornega svetnika markija Gozanija, ki je že doslužil, sicer je pa še prav marljiv in delaven uradnik. Toda zdaj, ko potrebujejo njegovo mesto za Detelo, so naenkrat našli, da markij Gozani ni moderen človek, da je iz stare sole, da je starokopiten, sploh so našli vse očitke, s katerimi se stare uradnike pripravi k vratom, ki vodijo v stalni pokoj. Pa tudi gosp. Deteli pripravlja pot k deželnim vladam. Zdaj so našli, da je pri volitvah v radovljiskem okraju preveč trpel njegov ugled, da je izgubil mnogo zaupanja, da si je nakopal mnogo osebnega nasprotja in da sploh ni več mogoč kot okrajni glavar, tako da mora na vsak način postati deželnovladni svetnik. In tako se tudi zgoditi.

Kakor pričajo ta pojasnila, je baron Schwarz še vedno krepko na delu zoper slovenski narod in izvršuje to delo kar brez vseh skrb, ker ga podpira pri tem klerikalno-nemškatarska zveza.

ne postane deželni glavar, postane vsaj deželni odbornik in če propade pri volitvi, pa postane deželnovladni svetnik. No, gorenjski volilci so gospoda Detela pokopali in zdaj ima baron Schwarz dolžnost, da plača svojemu kandidatu obljudjeni honorar za blamažo in za bolečine. Gospod Detela mora postati deželnovladni svetnik. Sicer je to škandalozna korupeja, da se politične usluge, kakršno je g. Detela storil klerikalno-nemško-vladni zvezi, plačujejo z mastnimi državnimi službami in z nezasluženim avanziranjem, ali pri deželnem predsedništvu so se že davno odvadili vseh etičnih pomislikov.

Torej g. Detela mora postati deželnovladni svetnik, dasi ni nič drugača storil, kakor da je dal za politični naskok na posest narodno-napredne stranke svoje ime in svoj uradni vpliv kot okrajni glavar na razpolaganje. Sicer je g. Parma starejši na službenih letih in je prvi na vrsti, da bi postal deželnovladni svetnik, sicer je vsaj tako dober uradnik kakor g. Detela in se ni nikdar politično kompromitiral, kakor se je g. Detela, toda preteriran bo vendar. Pravica gor ali dol — klerikalno-nemškatarsko-vladni kandidat, ki je pri volitvah propadel, mora dobiti svoje plačilo.

Toda — zdaj ni pri deželnih vladah nobeno mesto vladnega svetnika izpraznjeno. Pa to je, mala skrb. Kakor čujemo, hočejo pri vladah vzdržniti in v pokoj poslati dvornega svetnika markija Gozanija, ki je že doslužil, sicer je pa še prav marljiv in delaven uradnik. Toda zdaj, ko potrebujejo njegovo mesto za Detelo, so naenkrat našli, da markij Gozani ni moderen človek, da je iz stare sole, da je starokopiten, sploh so našli vse očitke, s katerimi se stare uradnike pripravi k vratom, ki vodijo v stalni pokoj. Pa tudi gosp. Deteli pripravlja pot k deželnim vladam. Zdaj so našli, da je pri volitvah v radovljiskem okraju preveč trpel njegov ugled, da je izgubil mnogo zaupanja, da si je nakopal mnogo osebnega nasprotja in da sploh ni več mogoč kot okrajni glavar, tako da mora na vsak način postati deželnovladni svetnik. In tako se tudi zgoditi.

Kakor pričajo ta pojasnila, je baron Schwarz še vedno krepko na delu zoper slovenski narod in izvršuje to delo kar brez vseh skrb, ker ga podpira pri tem klerikalno-nemškatarska zveza.

Na prostornem dirkališču je bilo zdaj tiše, kakor pred polnočjo, zavaba pa je bila intimnejša, kajti na vespelici so bili večinoma samo še ljudje, ki so se med seboj dobro poznali in so vedeli, da si smoje dovoliti tudi kako razposajenejo šalo, ne da bi se jih to zamerijo.

Cím bolj je mineval čas, toliko več ljudi se je zbralokrog šampanjskega paviljona. Pred polnočjo je samo kai posamečen častilec našel pot k šampanjskemu paviljonu, po polnoči pa so dame tega paviljona dominiralne.

Dr. Zabret in njegova družba se ni dala zvabiti od vinarine. Ostala je zvesta domačemu čvičku in le tuinam je kdo napravil kratki obisk v bližnji kavarni in slaščičarni ali pa se odpravil domov. Zato pa se je priklopilo družbi nekaj novih gospodov in dom, tako da dobodušnemu potekanju in prerekanju ni bilo ne konca ne kraja.

Tedaj pa je padla beseda, ki je celi družbi zaprla sapo.

»Z vašo pisanostjo bo koroškim Slovencem prav malo pomagano,« je na neko poredno opazko dr. Zabret. Rekla Zora z vso resnobo. »Spominjam, se jih sploh samo takrat, kadar je prilika popivati na njih zdravje in še takrat zbijate samo norce iz rodomljubja in iz narodnjaštva.«

Za trenotek je vse družba umolnila, čuteč, da je bilo rezko očitanje gospodinje Zore opravičeno. Nekateri so se zbalili, da pride do ostrega pre-

rekanja in so jo hitro odkurili, ne da bi se bili poslovili, drugi so stopili bližje, misleč, da jezikavi dr. Zabret ne ostane odgovora dolžan. Edini Kotnik je stopil Zori na stran, kakor bi jo hotel zagovarjati in če treba se zanjo zavzeti.

Toda tega ni bilo treba. Dr. Zabret, ki mu sicer ni nikdar zmanjkal besed, je nekaj lipov molče zrl v Zoro, potem pa rekel čisto mirno:

»Če dobro premislim, imate čisto prav, gospodinje Zora. Kar ste rekli, je gotovo tako dekoletirana, skorbi rekel, popolnoma gola resnica. V svojem in v imenu svojih prijateljev izjavljam, da nas je sram in prisegam vam, da se bom od danes naprej vsakemu odkril, pri komur bom videl Ciril-Metodove zvezenke.«

To hladno norčevanje je Zoro užalilo. Vzravnala se je ponosno in hotela ostro odgovoriti, a dr. Zabret jo je prekinil že pri prvih besedah.

»Pa nič ne bodite hudi, gospodinja Zora,« je dejal z ljubezni smehom, »resnico ste nam pa le dobro povedali.«

In ponudil ji je roko in Zora je smehtjaje položila vanjo roko.

»Saj sem vedela, da ne mislite tako, kakor ste govorili,« je rekla Zora, »a ujezilo me je vendar, da se norčujete iz stvari, ki bi vam morda biti svete tudi po polnoči.«

Tedaj pa je šiln inženir Kotnik Sarkastičen usmeh čez obraz in polglasno, da so ga slišali le nekateri, ki je zamrmral.

»In vino veritas...« govorili so tako, kakor mislijo.«

Zora je slišala te besede sicer tako molčečega Kotnika in njem pogled se je z vprašajočim in začudenim obrazom obrnil k njemu. Toda Kotnik tega ni zapazil, kajti obrnil se je med tem že do gospode Ručigajeve, in črvišči, da hoče iti domov, se ji je ponudil za spremljevalca.

»Mi vti vas spremimo,« je zakljal dr. Zabret. »Ce bi vas pustili s Kotnikom samim, bi se v drevoredu od dolgočasja zaspali.«

Kričanje se je vsula družba k paviljonu, da poravnata svoje račune in je potem stopila k damam, da jih spremi domov.

Kotnik je šel z gospodo Ručigajevom naprej, Zoro sta spremila suplent Žvanut in sodni pristav Rovšek, tej skupini pa je vriskajo, prenevaje in posnemajoč s pretresljivo naravnostjo mukanje obupajoče kraljevsko.

»Pa nič ne bodite hudi, gospodinja Zora,« je dejal z ljubezni smehom, »resnico ste nam pa le dobro povedali.«

In ponudil ji je roko in Zora je smehtjaje položila vanjo roko.

»Saj sem vedela, da ne mislite tako, kakor ste govorili,« je rekla Zora, »a ujezilo me je vendar, da se norčujete iz stvari, ki bi vam morda biti svete tudi po polnoči.«

Tedaj pa je šiln inženir Kotnik Sarkastičen usmeh čez obraz in polglasno, da so ga slišali le nekateri, ki je zamrmral.

»Zora je bila danes zopet prav nepremljena,« je menila gospoda Ručigajeva, ko je stopala s Kotnikom po izumrlih mestnih ulicah. »Rekla sem ji že dostikrat, naj se ne smesi, a z njo ni mogče govoriti mirne besede o narodnih stvareh. In se vedno huje se to pri njej razvija. Nemške

besede že sploh ni več slišati iz njenih ust.«

»Mar menite, gospa, da je za to graje vredna?« je vprašal Kotnik.

»To ne, ali sedanjid rod ima v tem oziru vse druge misli in vse druge nazore in se smeje takim ljudem, kakov je Zora.«

»Tudi to ni resnično, vsaj ne tako splošno resnično, kakor se vam zdi,« je dejal Kotnik. »Ta rod uvideva, da nimam prav, če vse zasmahuje in v nič devlje, ali toliko notranje moči nima, da bi se sam premenil in da bi se ravnal po tem, kar spoznavata za pravo.«

»Nič ga ne zagovarjajo, tega rodu, gospod inženir,« je vzkliknila gospoda Ručigajeva. »Narodna misel in za to se gre, to je stvar, iz katere se človek niti pri vinu ne sme norčevati.«

»Vidite gospa, zdaj ste pokazali, da sami niste nič boljša ali pa nič slabša kot Zora,« se je šalil Kotnik. »Ravno tako ste se razvneli kakor poprej Zora.« In tiše je dostavil: »Sicer sem pa jaz vedno vesel, če vidi dim, da se kdo pri takih pogovorih razvname, žal, da kaj takega

imata pravico skupščino razpustiti le krona in večina v skupščini. Zahetva opozicije je naprjena proti parlamentarizmu. V nobeni državi ni svoboda volitev tako zagotovljena kakor na Srbskem.

Za povzdigo kmetijstva Rumunskem.

Bukarešti, 6. aprila Uradni list je priobčil zakon, v sled katerega bo vsaka šola za kmetijski pouk 3½ na zemlje, ki jo bodo učenci pod učiteljem vodstvom obdelovali, dohodki pa pridejo na korist učitelju.

Volitve na Portugalskem.

Madrid, 6. aprila. Pri sedanjih volitvah na Portugalskem se je šlo za odločitev med monarhijo in republiko, zato se je tudi razvil nezaščiten terorizem na vseh straneh. Vlada je z vojaštvom »zmagala« na celi črti ter je dosedaj znano, da je izmed 146 mandatov oddanih 107 monarhistom, dočim niso dobili republikanci še nobenega mandata. V Lisaboni so bili v vseh okrajih krvavi spopadi ter so vojaki streljali. Niti približno se ne more povedati, koliko oseb je padlo. V prvem okraju imajo tri mrtve in 12 ranjenih.

Dopisi.

Iz Šiške. Pevski zbor šišenske Citalnice je priredil v nedeljo zvečer pri Kankertu pevski večer. Odbor je porabil to priliko, da je čestital velezaslužnemu svojemu častnemu članu g. Franu Dreniku k njegovi sedemdesetletnici, ki jo je obhajal pretekli teden. Citalniški tajnik gospod Kralj je v svojem govoru poudarjal zasluge, ki si jih je g. slavljenec stekel za Citalnico in za narodno življenje v Šiški sploh. Zahvalil se mu je za njegovo poštovitveno delo, ko se je trudil 24 let kot čitalniški predsednik, ravnotako pa tudi za njegovo poznejše prostovoljno in nesobičeno delovanje za društvo. V imenu odbora mu je izročil mal spomin na hvaljeno Čitalnico, pevski zbor je zapel »Slava mu«, navzoče občinstvo pa mu je burno klicalo »Živio« in mu čestitalo. — Spored so izpolnile pevske točke, ki jih je dovršeno pel močni čitalniški pevski zbor pod že itak dovolj znanim spretnim vodstvom g. K. Javorška, deklamacija uvedla h »Krstu pri Savici«, ki ga je sčutom in povdankom prednašala mlada, nadarjena deklamovalka in veseloigrka »Blaznica v prvem nadstropju«, ki so jo vse igralke in igralci igrali tako dobro, da si nismo mislili, da imamo pred seboj začetnike, marveč že izkušene igralce. Da je uspela igratako častno in da se je deklamovala »Uvod« tako dovršeno, je zopet le zasluga g. Drenika, ki se ni strašil truda, da je vodil vse mnogoštvenilne skušnje in s svojim izkušenim svetom pripomogel, da je bilo občinstvo z vprizoritvijo nadvse zadovoljno. Glavna in najlepša točka sporeda pa je bil nastop gospic Roze in Marije Peršlovič. Odveč bi bilo hvaliti tukaj glas in fino prednašanje pevk, ki so znanе že širši javnosti po svojih nastopih v ljubljanskem gledališču. Zahvaliti pa se jim moramo javno, da sta tako ljubezljivo ustregli prosinji odborovi da nista peli samo tega, kar sta bili obljudili, marveč dodali še več točk iz različnih oper, kaj takega v Šiški še nismo slišali. Zato presrečna hvala ljubezljivima pevkama, kakor tudi g. Ženki Peršlovič, ki je spremilja petje na klavirju. — Bil je lep večer in Citalnica je pokazala, da se razvija in napreduje, kar je velikega pomena v naši, nemštu tako izpostavljeni Šiški.

Iz Trbovlja. Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na članek iz Hrastnika-Trbovlje, kar se moje osebe tiče, objavljen v številki 78 z dne 2. aprila 1908 Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami sledeči stvarni popravek: Ni res, da sem podpisani glasoval v občinski seji dne 1. marca t. l. za podporo nemške šole v Hrastniku; res pa je, da sploh nihče ni stavljal predloga, da bi se podlila podpora. Gospod Dirmayer je pač predlagal, da bi se podpora nemške šole oziraje se na to, da je občinski odbor v isti seji podporo bralnega društva v Hrastniku sklenil preložiti, oziroma isto pri nastavljenju proračuna za leto 1909. dati na glasovanje, tudi nemška šola prišla takrat v poštev. Predlog g. Dirmayerja, katerega sva podpirala g. Sittar in jaz, je bil z 9 proti 10 glasovi odlokjen. Ker pa nato nihče ni predlagal, da bi se podpora odklonila, meni g. Sittar, da se prvo glasovanje, namreč odločenost preloženja podpora izveljavlja in stavi predlog g. Dirmayerja, naj se prošnja nemške šole le preloži. Predlog g. Sittarja, oziroma g. Dirmayerja, katerega sem jaz prvič tudi podpiral, je bil nato enoglasno sprejet. Vprašam vas torej gospod poročevalc iz Hrastnika — ali sem

jaz potem takem glasoval za podporo? Prosil bi vas tudi, da se drugič natančuje informirate; — poročajte raje resnico in ne pišite mojega imena napačno. — Za sprejem tega pravka že naprej se zahvaljajoč, s spoštovanjem Juri Gorjup, uradnik. — Trbovlje, dne 6. aprila 1908.

Oklic.

Od raznih strani so prihajali snaovnemu odboru hotelske družbe »Triglav« glasovi, da bi kazalo tako važno in za povzdigo tujškega prometa v slovenskih deželah velepotembno podjetje postaviti na širšo podlago. Zato je snavnali odbor puštil prvotno misel ustanoviti družbo z omejeno zavezo ter je sklenil, da se to podjetje ustanovi kot delniška družba. Za ustanovitev delniške družbe govorji več razlogov. Deleži pri družbi z omejeno zavezo so najmanjši po 500 K, delnice se bodo glasile le na 200 K; torej lahko marsikdo, komur 500 K ni mogoče upreti, naloži 200 K. Drugič je družba z. o. z., ako je veliko družabnikov, kakor je tukaj slučaj, preokorna, ker se mora taka družba osnovati na podlagi pogodbe med družabniki in se smejo deleži le z dovoljenjem občnega zabora prenesti na drugo osebo, dočim je delniška družba v vsakem oziru gibljiva in se delnica, ki se glasila na prinesitelja, lahko prodaja in poljubno cirkulirajo v prometu.

Hotelsko podjetje v Bohinjski Bistrici, za katero se ustanovi delniška družba, reprezentira vrednost 300.000 K. Bilo je že lansko sezono v obratu in pripravljalnemu odboru se je posrečilo za bodoče dobiti izvrstnega in izkušenega najemnika, ki bo imel hotele celo leto odprt. Ker se v Bohinjski Bistrici prihodnjem zimo uvede zimski šport, postane tukaj najbrž najvažnejša postojanka zimskoga športa v Avstriji, kakor se je izrazil najboljši avstrijski strokovnjak v tem oziru, dr. Rzih. Ta tujški promet v Bohinju rapidno naraste, govorje številke. V letoviški sezoni leta 1906. je bilo tam 2350 tujcev, leta 1907. pa že 8469. Da bo podjetje izvrstno uspevalo, ni nobenega dvoma; dokaz temu, da se je oddalo za letnih 22.665 K v najem, kar zagotavlja poleg izplačila vsaj 6% ne dividende tudi izdatno dotiranje rezervnega fonda.

Delniška družba »Triglav« se ustanovi najprej z osnovno glavnico 200.000 K, ki se po potrebi zviša. Polovica delnic po 200 K se glasi na ime, polovica pa na prinesitelja. Delnice na ime so prihranjene v prvi vrsti za one subskribente, ki so že dosegli vplačali ali podpisali deleže. Novi subskribenti na delnici na ime vplačujejo lahko podpisani znesek v četrteletnih obrokih, začenši s 1. majem 1908, dočim se ima na delnici na imetelja vplačati pri subskripciji 25%, ostalih 75% pa na poziv snavnega odbora.

Subskripcije pole so razpoložene pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, pri Jadranki banki v Trstu in pri Živnostenski banki na Dnaju in v Pragi. Podpisovanje se prične dne 1. maja in konča dne 15. maja 1908. Dosedanje deležnike s 500 K prosimo, da podpišo še 100 kron, da dobe potem tri delnice po 200 K. Natančnejša pojasnila daje delna zveza za tujški promet na Kranjskem v Ljubljani, hotel »Lloyd«, ki tudi slike hotelov vso-komur na željo vpošlje.

Za pripravljalni odbor hotelske družbe »Triglav«:

Ivan Hribar.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 7. aprila.

Štefetova vlada. Novoizbrani deželni glavar se kaže strmeči vojvodini Kranjski v jekleni energiji. Nastavlje v deželnem odboru metlo, in sedaj pometta, da se vse kadi. Na smetišče je pomedel višjega upravitelja v bolnici, gospoda Kremžarja, a na njegovo mesto je posadil g. Nebenführjer, ki je slučajno Nemec, in ki je časih — oj groza! — še celo pel v tukajšnji luteranski cerkvi.

Naša opozicija v deželnem odboru je dandasne brez moči, in kar nasvetuje Šuklje, je že naprej sprejet. Dr. Tavcar se je uprl proti temu, da bi se Nebenführjerjevo mesto, kakor je bilo nasvetovano, že sedaj razpisalo. Opozoril je na to, da oddaja službo bolniškega upravitelja deželnemu zboru, in da je torej lahko mogoče, da bo moral pozneje g. Nebenführjer, ker pridejo pri tem nacionalni pomisleki v poštev, nazaj na svoje sedanje mesto stavbinskega pristava. Vsled tega se je sklenilo, da se to mesto sedaj še ne razpiše. Sedaj pa se je pokazalo, da na Kranjskem še ne vrla glavar Šuklje, nego g. Ivan Stefe, ki je v včerajšnjem »Slovencu« radi Nebenführjerja klerikalno večino v deželnem odboru pošteno okreal. Ta možnima sedaj niti najmanjšega upanja,

da bi postal oskrbnik v bolnici in glavar Šuklje je doživel prvi poraz. Opoziciji je to všeč! A večina se je prej kot ne že danes prepričala, da je sicer prijetno, hiti v majoriteti, da pa so s tem tudi gotove holečine združene. Da! da! g. Stefe bo še večkrat »der fürechterliche Knabe«, ki bo hotel vladati Kranjsko deželjo!

Nova metla v deželnem odboru ima že človeško žrtev! »Slovenec« je pretekli teden spravil z očividno škodoželjnostjo v javnost, da je deželni odbor suspendiral lekarnarja v delniški bolnici g. Gjegereca in da se proti njemu uvela kazenska preiskava. Tudi mi smo bili o tej stvari obveščeni, toda ket pošten list, ki se ne lovi za senzacijami, nismo pričeli te vesti, zlasti ker smo bili od povsem zanesljive strani o dejanskem položaju kar najbolje informirani in smo vedeli, da so pregreški, ki so se podtikali od gotove strani Gjegerecu, aki bi tudi bili resnični, tako malenkostni, da je naravnost nezaslišno, da je v tem slučaju deželni odbor pokljical na pomoč sodišče, dasi se sam ni niti prepričal, da-lj so resnične dolžitve, ki so jih gotove, nam dobro znanе osebe nakopile proti lekarniku. Uvedena kazenska preiskava še ni končana, zato tudi nečemo, da bi že sedaj nadrobno razpravljali o tej aferi, to pa povemo, da bomo, čim bo preiskava zaključena, spregovorili o tipičnem slučaju Gjegerec resno in odkrito besedo. Za sedaj konstatujemo samo, da je, naravnost drakonsko, da ne rabimo ostrejšega izraza, postopanje deželnega odbora za roke rovne deželnega odbora, ki je započel svoje delovanje v znamenju klerikalno - nemške zvezze, že oskopljene s svežo človeško krvjo. V soboto dne 4. t. m. se je namreč v Belovaru ustrelil lekarnar Gjegerec, proti kateremu je novi deželni odbor na zlobno denuncirajoči gotovih oseb, ki jih sedaj še ne imenujemo, ki jih pa bomo svoječasno primerno osvetili, dal uvesti kazensko preiskavo radi goljufije. Da je moralna ralicočnemu možu, kakor je bil Gjegerec, takšna podla dolžitev potisnitvi v roku samomorilno orožje, je več nego naravno. Na vesti ima torej moža klerikalno - nemške večnave v dež. odboru, ki se je dala voditi raje natolečevanjem in obrekovanjem »usmiljenih« sester v bolnici, kakor pa trezemu in pametnemu preudarku. Lejo se je inavgurirala nemško - klerikalna koalicija v deželnem odboru. Se ne šteje 14 dni svojega življenja, a že ima na vesti človeško žrtev Kje so sedaj tisti, ki so preje prestreno streljali na star deželni odbor, da si je le-ta povodil in v vsakem oziru samo pravčino in pošteno postopal? Sedaj naj govorim, sedaj naj kriče, ko imajo dovolj vzroka za to! Seveda ti bodo sedaj molčali. Nič ne dene, bomo pa tem glasne govorili mi. Prvo pa, o čemer bomo spregovorili, bo poglavje o delovanju in nehanju častnih »usmiljenih« sester v naši deželni bolnici. To poglavje pa bo dokaj bolj kočljivo, kakor afera Gjegerec, o tem je merodajna gospoda lahko prepričana.

Skandaloznost. »Laibacher Zeitung« z dne 6. aprila 1908 št. 79 razglasa v svojem uradnem delu imenovanja novih okrajnih šolskih nadzornikov za Kranjsko. Vojvodina Kranjska je do malega popolnoma slovenska krownina, Nemci v deželi so pa zgorj i z j e m a. In vkljub temu dejstvu je v tem razglasu na prvem mestu pod A. imenovana nemška ljud. šola, avtohtontni Slovensev šola pa se nahaja stoprav na drugem mestu pod B. — Kdo pa je gospodar slovenske kranjske zemlje?!

Mari Nemec! — Tako dela z nami kranjskimi Slovenci čez vse pravčno, e. kr. vlada, ki je najvišje geslo se blišči nad vhodom v cesarsko palajo: »Justitia fundamentum regnum«, koje geslo se pa v praksi napram Slovanom sploh ne aplikuje. Res: signatura temporis!

Ljubljanski stolni kapitelj, ki

sedaj oblastno gospodari s škofov graščino v Gornjem gradu, je, kakor se nam poroča iz gorenje Savinske dobine, odpovedal službe vsem grajskim uslužbenecem — razven logarjem — ter imajo tiste ostaviti po preteklu šestih mesecev. Ljubljanski kanoniki baje o kaki odpravnini, kakršna uradnik gre po njih službeni pogodbi, niti nečejo kaj vedeti. — Radovedni smo, kako se bode vsa ta zadeva razplela. To pa bode zopet tožib in procesov. — Zares, škof Jelglič je ugledno — gospodari!

Kmetijsko poučno potovanje na

Češko. C. kr. kmetijska družba kranjska namerava prirediti povodom letnje jubilejne razstave v Pragi gospodarsko-poučen izlet na Češko. Po dogovoru z deželnim kulturnim svetu za letom 1908. datih na glasovanje, tudi sponzori na Koroskem, aki bi se dosegel reverz za uporabo poslopja, ki je šoli namenjeno, a je cerkvena last. Do voli se nagrada nekemu obmejnemu učitelju, podpora in brezobrestno po-

sojilo šoli, aki ostane učni jezik slovenski. Josip Peitler se je imenoval učiteljem - voditeljem šoli na Muti. Družbi prihajajo razne prošnje za ustanovitev otroških vrtec in ljudskih šol, stavijo se tudi ponudbe za nakup zemljišč, kjer naj se zidajo nove šole. Nekaj teh prošnje in ponudbe je moralno vodstvo odkloniti z ozirom na družbeno blagajno, sklenilo pa je ustanovitev otroški vrtec in ljudsko šolo prav kmalu v nekem obmejnem kraju, kar je neobhodno potrebno. Solske knjižnice v obmejnih pokrajinalah ne razpolagajo s slovenskimi mladinskimi knjigami. Sklene se: ustanovi se oddelki za mladinsko knjižnico, temu se dovoli gotova vstopa za nabavo zabavnih in poučnih knjih šolskim knjižnicam, nakupi se Žirovnikovih narodnih pesmi, v slovenskih listih pa se razglasiti, da država sprejema v ta namen knjige v dar od tistih, ki jih imajo na razpolago. Ponudba dunajske tvrdke Adolfa Jacobija radi triodstotnega prispevka od čstega dobička pri prodaji svalčnih papirčkov in ovitkov ter sprejema. Odobri se šest novih pokroviteljin: 1. ženske podružnice v Velikih Laščah, zastopnica gdč. Kristina Grebenc, po dve ženskima podružnicama Šenklavško - franciškanski in Šentjakobsko - trnovski, 1. ženski šentpetrski podružnici v Ljubljani v spomin umrli prvomestnici Mariji Trčkovi. Vzame se na znanje, da je posal g. A. Kutin iz Tolminja 100 K na račun pokroviteljnega rokodelskega bratstva. Ko vpošlje še drugih 100 K, ustanovljeno je to pokroviteljstvo. Navdila za otroške vroe se dajo natisliti. Odboru I. slov. umetniške razstave, ki je podaril družbi pet znamenitih slik, se izreče vodstvena zahvala, te slike so na prodaj. Volila in pokroviteljnine bode nala-gala družba v bodoče za temeljno glavnico.

O vseslovanskem kongresu. V Petrogradi je imelo dne 29. marca svoj občni zbor »Slavjansko blagovoriteljno občestvo« pod predsedstvom generala A. Kirjejeva. Na občnem zboru se je razpravljalo tudi o vseslovanskem kongresu. Vsi govoriki so naglašali, naj bi se kongres sklical v Rusiji, ker so edino na ruskih tleh dani pogoji, da bi se mogel ta shod vršiti tako, kakor že pravi slovenski rodoljubi. Občni zbor je izvolil poseben odsek, ki bo na enem prihodnjih zborovaj poročal o položaju in o nadrobnih pripravah za vseslovanski kongres. — »Savjansko blagovoriteljno občestvo« v Sofiji je na svojem občnem zboru takisto razpravljalo o vseslovanskem kongresu. Vsi govoriki so naglašali, naj bi se kongres sklical v Rusiji, ker so edino na ruskih tleh dani pogoji, da bi se mogočel to shod vršiti tako, kakor že pravi slovenski rodoljubi. Občni zbor je izvolil poseben odsek, ki bo na enem prihodnjih zborovaj poročal o položaju in o nadrobnih pripravah za vseslovanski kongres. — »Savjansko blagovoriteljno občestvo« v Sofiji je na svojem občnem zboru takisto razpravljalo o vseslovanskem kongresu. Vsi govoriki so naglašali, naj bi se priznalo, da ima ta kongres veliko važnost za slovanstvo, vendar pa je nujno potrebno, da se tega kongresa udeleže vsi slovanski narodi. Pred vsem pa je treba skrbeti, da se bo na shodu razpravljalo samo o kulturnih vprašanjih in da bodo izključena vsaka politična razmotrivanja. Tudi petrogradski politični klub se je bavil z vprašanjem vseslovanskega shoda. Po daljši debati, ki so se je udeležili general Volodimirov, bivši minister Fedorov, član državnega sveta Kovalevski in dr. Vergun, je bila sprejeta rezolucija, da se imo osnovati pripravljalni odbor, ki bi ga nujno tvorili poslanci v gospodarstveni domini in člani državnega sveta, ki so za to,

Tomažič zapisnik zadnjega občnega zabora, kar se odobrilo. Iz leta 1908 je posneti, da je imelo društvo 90 rednih in 2 častna člana. 81 članov je v Ljubljani. Podpora je dala Kranjska hranilica 200 K, mestni magistrat 100 K in Kmettska posojilnica 40 K. Odbor je imel 12 sej, na katerih je rešil 157 vlog. Predlog na zadnjem občnem zboru, naj se društvo preosnuje v samo bolniško, se ni dal izvršiti. Nameravana veselica se ni vršila, ker se je bilo batiti deficita. To poročilo se je odobrilo. Blagajnik g. Boltazar je potem, da je imelo društvo 2756 K 02 v dohodkov in 2777 K 36 v stroškov, torej 21 K 34 v primanjkljaja. Če bi bil dež. odbor izplačal od dež. zabora dovoljeno podporo v znesku 200 K, bi ne bilo nobenega deficita. Društveno premoženje znaša 8672 K 61 v. Na predlog revizorja gospoda Sturma, ki je nazaušil, da so pregledniki našli blagajno in račune v najlepšem redu, se je izreklo blagajniku in vsemu odboru absolutorij. Nato je bila volitev. V odboru so bili izvoljeni: za predsednika g. Anton Gutnik, za podpredsednika gosp. Avgust Stamear, za tajnika g. Ivan Tomičič, za blagajnika g. Rajko Boltazar, za odbornike gg.: Alojzij Breskvar, Alojzij Januš in Alojzij Turšič. Namestniki so gg.: Bišof, Rode in Stegnar. Razsodisči obstoju iz gg.: Miha Verovška, Frana Hirschmanna, Al. Cuhel, Frana Orehka in Vinka Jurca; revizorji so pa gg.: Fran Kristan, Fran Šebenik in Josip Windisch. Pri slučajnostih se je sklenilo: Kakor doslej se tudi odsej ženske ne sprejemajo v društvo; tajniku in blagajniku se da nagrade po 60 K; društvenemu zdravniku se za njegovo vestnost izreče pismena zahvala; priredi se vrtna veselica; v odboru za njega so gg.: Ahačič, Boltazar, Kopitar, Orehk (predsednik), Stegnar, Šebenik, Stamear. Odboru zlasti predsedniku se izreče zahvala za vestnost in trud za društvene interese. Odbor bo skušal dosegati pri šefih podpore za društvo kakor bo tudi gledal, da se število članov poveča. S tem je bilo konec zborovanja.

Članom „Matici Hrvatske“. Da se izognem vsem nadaljnem reklamacijam, tičičih se društenih knjig „Matici Hrvatske“ za leto 1907, obveščim tem potom vse p. n. člane svojega poverjeništva, da so se publikacije zaradi tiska zakasnilne in še niso izšle. Ko dospe pošiljatev, javil bom to nemudoma po novinah. — „Matica Hrvatska“ je za leto 1908 slovenskim svojim članom zvišala članarino na štiri krone. — Usojam se tudi ponovno opozarjati, da vsak Slovenc, naj si je član „Slovenske Matici“ ali ne, dobiva književni dar „Matica Hrvatska“ za znižano letnino štirih kron. Člani na deželi ali celo iz drugih provinc, naj zato svoj prispevek posiljajo „Matici Hrvatski“ v Zagreb, ne pa „Slovenski Matici“ ali meni v Ljubljani. Knjige dobe potem izravno od društva iz Zagreba. S tem prihranijo sebi nepotrebnih troškov, „Slovenski Matici“ in meni pa zamudnega, nepotrebnega dela. „Slovenska Matica“ nima z „Matico Hrvatsko“ glede pobiranja članarine, oziroma dostavljanja njenih edicij članom nikakega stika. To v blagohotonu znanje! Fr. Podkrajšek, poverjenik „Matica Hrvatska“ za Ljubljano in ne za vso Slovenijo.

Novo društvo. Ustanovilo se je, politično in izobraževalno društvo za Dvorski okraj v Ljubljani.

Ljudsko-izobraževalnemu društvu „Akademija“ je „Glavna posojilnica“ reg. zadruga z neom. zavezov v Ljubljani naklonila za to leto 50 K. podpore.

Pogreb pokojnega Frica Novaka je bil včeraj popoldne iz deželne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu. Bil je naravnost veličasten in je pokazal, koliko simpatij je užival rajnik pri vsem ljubljanskem občinstvu. Pogrebu se je udeležil ljubljanski „Sokol“ z zastavo, pevsko društvo „Slavec“ je pelo pri mrtvjašnicu in na pokopališču. Društvena godba je svirala zadnje pozdrave svojemu dolgoletnemu članu. Bodil blagemu pokojniku ohranjen trajen spomin!

Za prvenstvo. Kdo je letos ustrelil prvega petelinu na Kranjskem? Naposled postane to celo politična zadeva? Mi smo poročali, da je prvega petelinu ustrelil župan Hribar. Toda oglašil se je lipoglavski župnik Solar in reklamira v „Slovenou“ prvenstvo zase. Toda oglašil se je še 4. t. m. Pravi lovec si tudi zapisič čas in sicer uro in minuto, kdaj ustrelil petelinu. Zato naj gosp. Solar na tačno pove kaj je svojemu petelinu ugasnil luč življenja, potem se bomo dalje pomenili. „Slovenčev“ uredništvo pa opazljamo, da začno divji petelinu smrdeti, če se jih ima predolgo v shrambi.

Slovenski level. Lansko jesen ustanovljeni „Slovenski lovski klub“ pridebil si je svoj klubov lokal in sicer v Židovskih ulicah, v restavraciji pri „Roži“, prvo nadstropje, levo, ki je klubovim članom cel dan in razen dveh večerov, tudi cel večer na razpolago. Sobe je lovski opremljena in okrašena z različnimi slovenskimi trofejami. Na razpolago je obilo lovskih čtiva. Tako se nahaja v lokal poleg 4 slovenskih lovskega časopisov, 15 nemških in pa lovskih knjižnic. Za različna oznanila, prodajo ali nakup psov, dražbe lovov, vabila na brakade itd., je nameščena posebna deska. Ravno tako je za želje, nasvete in dr. v lokal na razpolago tudi vpisna knjiga. Klubovičani imajo po § 11. kl. pr. pravico uvažati svoje prijatelje kot goste. Želeti je, da bi klubovi člani lokal pridno posečali, ker se nudi vsakemu lovcu mnogo zabavnega in obenem tudi poučljivega razvedrila. Odbor naj bi pa uvedel, posebno sedaj, ko je prenehala gledališka sezona, stalne lovskie večere, ki naj bi drutili lovec v prijetni lovski zabavi.

Umrl. je v starosti 80 let hišni posestnik g. Andrej Vrhovec p. d. Grum, oče rajnkega zgodovinarja prof. Vrhovca. N. v. m. p!

Samonemški napisi tabačnih trak. Še vedno nočijo izginuti iz Ljubljane. Dvojni samonemški napis n. pr. na Paichlovihi na Rimski cesti, pa tudi na baraki v Lateralnovem drevoredu. Tako mladost, oziroma objestnost bi bilo menda močno ozdraviti edinole s tem, da take trakte — preziramo.

Za podčastnike. V najkrajšem času izidejo novi predpisi službenih premijah in odpaynah za podčastnike. Predpisi imajo veljavno že s 1. januarjem t. l. Odpravnina znaša po 4 službenem letu 25% službene premije, po 5. letu 50%, po 6. letu 75%, po 7. in 8. letu 100%, dočim po 9. pade zopet na 25%.

Premembra posestni. Okr. sodnika vdova gospa Amalia Žerjav in v Ljubljani je kupila od gosp. Karla Hudabiniga hišo št. 75 v Zgornji Šiški za 39 000 K. Hišo št. 23 v Spodnji Šiški in doslej last g. Ivana Novaka je kupil trgovec g. Jernej Glavič za 27.000 K.

Javna vinska pokušnja v takojšnji deželni vinski kleti bo v četrtek, 9. t. m. od pol 8. do pol 10. ure zvečer. Dospelo je več novih vinskih vzorcev iz vrapčkega, krškega, novomeškega in črnomeljskega kraja. Pri tej priliki se lahko izvrše naročila, odnosno se cenj. kupcem podajo vse potrebna pojasnila.

Elektrarno zgraditi v Kandiji posestnik žage g. Josip Košiček iz Novega mesta. Gonila mu bo elektrika žago.

Mrtvega so našli 48letnega kočarja Franca Hočevarja iz Breške vasi pri Št. Jerneju. Zadela ga je kap.

Uspehi klerikalne izobrazbe v Postojni. Kakor znano, so klericalci pri zadnjih deželnozborskih volitvah grdo pogoreli. Kapljanje so jim po Majlandu obetali zmago in nekateri lahkonvernezi so res verjeli. Ko je bil konec volitve in znan poraz, so dali svoji jezi duška s tem, da so očitali naprednim volilcem nepotenost pri volitvi itd. Neki Luke Smrekar, po domače Premrl, je bil tako prepričan o klerikalni zmagi, da je po volitvi na javni cesti župana g. Pilkata s sleparjem. Kazenski sodnik mu je za ta katoliško izobrazovalni junaska čin priznal 7 dni zapora, poosten z 1 postom in trdim ležiščem. Obsojenec je edeu najboljši članov katoliškega izobrazevalnega društva v Postojni.

V Ratečah na Gorenjskem, vti Sibiriji, še ne pozna jo letos po mladi. V nedeljo je medlo, kakor o Božiču; padlo je snega 30 cm. Je pač Sibirija!

Skladišče za petrolej, tako se nam piše, nameravajo celjski trgovci napraviti iz „Waldhausu“, ki se nahaja koncem štališča v mestnem vrtu celjskem. Ne vemo, kaj je prav za prav na tej gorovici, je li istina ali le — šala. Vsekakor pa je značilno, da se sploh tako govorovi. Pri „Waldhausu“ je namreč treba prav dosti popravil, mestu pa, ki je pri tem v prvi vrsti angažovan, prizmanjuje, kakor je to itak občeznano, — penezov. — Že precej časa je, odkar je zadnji oštir „Waldhaus“ umrl, a do danes se oddaja restavracije še ni razpisala! Težko bi bilo sploh dobiti spet zakupnika, kajti doslej so že vsi najemniki „Walhausa“ prišli na kant, eden se je celo že strelil, ker je ob oskrbovanju tega shajališča celjske nemške „haute-volée“ zgubil vse, kar je imel. Po vsem tem bi pa ne bilo čudno, če se označena namera utegne obistiniti. Ne vemo pa, kako bode „Verschönerungverein“ mogel to opravičevati in zagovarjati! V letovišču, za katorkom se Celje vendar smatra, pa na najlepšem mestu štališča kraj

parka — magacin za petrolej, to bi bil res unikum!

Pri e. kr. izpravevalni komisiji za občne ljudske in močanske dele v Gorici se prično ispitati za usposobljenje 11. maja t. l. ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje je vložiti pri ravnateljstvu izpravevalne komisije najkasneje do 30. aprila t. l. — Ispit za ročna dela in za vrtnarico se prično pozneje, a so dotične prošnje vendar vložili do zgoraj omenjenega roka pri ravateljstvu e. kr. ženskega učiteljšča.

Po železniškem tlu državne železnice pri Gozici je hotel hoditi 24letni Peter Klanjšček iz Bat. Železniški čuvaj mu je to začrnil, še toliko bolj, ker je bil Klanjšček vinjen in je imel priti kmalu neki vlak. Klanjšček se je zoperstavljal in vnela se je borba med njim in čuvajem. Slednji je prišel na pomoč drugi čuvaj, nakar pa Klanjščeka aretiliral. Sedaj premisljuje v goriških zaporih, kako je bil nespameten, da se je raval z železniškim čuvajem.

Avtomobil je povzeti blizu Škodovke v Furlaniji nekega Škarpina. V avtomobilu sta sedela brata Friedmann, ki sta se pripeljala iz Benetk. Blizu Škodovke jima pride nasproti kolesej, v katerem sta sedela brata Škarpina. Eden teh je skočil z voza, da pridriži konja, kateri se je plasil pred avtomobilom. Ko se je blížal avtomobil, je konj skočil ter vrgel Škarpina pod avtomobil, ki mu je šel čen nogo ter ga poškodoval tudi na obrazu. Poklicali so hitro zdravnika iz Terza in Červinjana, potem pa sta brata Friedmann odpeljala v avtomobil ranjenca v tržaško bolnišnico.

V morje je padel in utonil pri Barkovljah 56letni delavec Anton Ravačar iz Repentabre.

C kr. skladilca v Trstu sprejemajo zopet brez izjemne vsakovrstne blago za Trst prosti luko. Zatem se sprejema od danes naprej brez izjemne vsakovrstne blago za Trst prosti luka c. kr. drž. in Trst prosti luka južna železnica.

Zadušil se je v Tvstu 78letni starec Anton Derossi, ki si je vsled slaboumnosti začgal posteljo.

Društvena godba Ljubljanska koncertuje danes popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 4., 5., 6., 7., in 8. zvečer.

Prestavljeni vojaštvo. Danes popoldne se je s poštnim vlakom skozi Ljubljano peljal iz Kremsa v Pulj oddelek 5 pionirskega bataljona s 5 častniki in 90 vojaki. Ob 2.45 popoldne se je peljal skozi naše mesto s posebnim vlakom iz Budapešte v Rovinj 24. lovskih bataljon z enim štabnim in 24 drugimi častniki, 368 vojaki in 9 konji. Ob 12.48 po polnoči pa se peljejo posebnim vlakom z Dunajem v Trst 4. bosniški pešpolk s 5 štabnimi in 67 drugimi častniki, 1115 vojaki in 29 konji. Gorski topničarji, nastanjeni v Ljubljani, se preselejutri v Beljak.

Po kamniškem okraju je minuli mesec slepomil neki okoli 35 let star, čedno oblečen človek ter ljudem pripovedoval, da je poslan z nekim patronom pobirat po deželi milodare za novi oltar v romarski cerkvi na Brezju. In dobili so se kalini, ki so šli goljufu na limanice.

Sirovini. Ko sta se v nedeljo zvečer vračale v Šiško soprogemu nekega železniškega uradnika s svojo hčerkko, sta jih začela na Marije Teresije cesti silno nadlegovati dva nekoliko vinjenja moška. Naprosili sta tja došlega policijskega stražnika, da jih resi nadležnevez. Ker pa sirovini vkljub stražnikovem pozivu nista hoteli povedati svojih imen, jima je ta napovedal aretovanje. Sedaj je bil pa ogenj v strehi. Mesto, da bi se pokorila, sta skočila v stražnika in ga držeč za vrat hotela vreči na tla. V tem kritičnem položaju potegne stražnik sabljo in udari z njo enega po desni roki, drugega pa je zadel na levo ramo. Nato sta pa oba pobegnila. Prvi, 21letni blapec Ivan Pustišek iz Lazična pri Brežicah, je bežal v mestu v svoje stanovanje, kjer je bil včeraj aretovan, drugi Fran Čatar rodom iz Št. Jurja ob južni železnici na Štajerskem, pa jo je ubral proti Šiški. Pri mitnici je zadel ob prečnico z glavo tako močno, da je nezavesten obležal. Tako na lice mesta došli policijski zdravniki ga je obvezal za silo, potem pa odredil, da so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Pustiška so izročili deželnemu sodišču v preiskovalni zapor in ko ozdravi njegov tovariš, se bodeta moralna zagovarjati zaradi hudo delstva javnega nasilstva.

Česa se vsega ne krade. Včeraj je policijski stražnik na Sv. Jakoba nabrežju prijet 23letnega delavca Petra Kinnerja iz Mavčic v kranjskem okraju, ki je prodajal malega, belega psa. Ko ga privede v urad, se je dognalo, da je Kinner psička ukradel posestniku in trgovcu v imenu g. J. Lenčetu. — Posestniku Vladimirju Novaku je bila na Kranjskem nasipu iz odkljenjene šupe ukradena kokla in petnajst jajec.

Kot osumljene je bil prijet neki 60letni, brezposejni nepridiprav, ki je bil skoraj ves čas svoje mladosti v Trstu, sedaj se pa večinoma klati po Krakovem. Oba so izročili sodišču.

Stavko nadaljuje danes 55 krasjaških pomočnikov pri 25 mojstrih.

Delavska gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 19 Hrvatov, 11 jih je šlo v Heb, 21 pa v Beljak. 249 Lahov se je peljalo na Dunaj, Zagreb in Budimpešto, s posebnim vlakom se jih je odpeljalo pa danes ponoči 11 vozov na razne kraje Ogrske in Hrvatske.

Izgubljene in najdenje reči. Pismonosna žena Ana Majdičeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 14 K denarja. — G. Ivan T. je izgubil zlat privesek, vreden 8 K. — V hotelu »Južni kolodvor« je bil 5. t. m. vzet lep svilnat dežnik, kdor ga je vzel, naj ga pošlje g. hotelirju.

Drobne novice.

Gospa Toselli, bivša saška princezinja je baje brzojavila prijateljski rodinci v Lindau, da se res misli ločiti od Tosellija ter se vrniti na Nemško.

Dve hiši sta se zrušili v Londonu ponoči. Izmed 40 prebivalcev so dosedaj izvlečeni devet mrtvih in 20 ranjenih.

Javna varnost na Dunaju. Takozvani »platenbruderji« so naskočili veliko kavarne na Zimmermannovem trgu ter jo popolnoma razdržali preden je prisla policija. Kavarnej so z noži smrtno ranili.

Zaradi zarote proti črnogorskemu knezu bo končna obravnavna proti 50 zaprtim dne 25. maja. Med obtožnimi je tudi bivši ministri predsednik Radović.

Zaroka portugalskega kralja. Kralj Manuel se baje zaroti z vojvodino of Five.

Razne stvari.

* Zopet eden. Že lansko jesen je bil pred olomuškim okr. sodiščem obsojen katehet Kozalek zaradi velikih zločinov, ki jih je izvršil nad šolskimi deklaciami. Zadnji trenotek pred obravnavo je postal škof sodišču poziv (?), naj razpravo odgoditi, ker je Kozalek slaboumen. Kakor povsod, se je tudi v Olomoucu sodišče uklonilo škofovi volji. Ko se je sedaj hotela sedaj hotela razprava odgoditi, počvalo je sodišče zopet katehetu, toda prepozno. Svinjar je s škofovo pomočjo popihal v Ameriko.

**FRANC JOŽEFOVA
GRENKAVODA**

*od danina namenovo
ODVAJAJOČE SREDSTVO*

Meteorologično poročilo.

Čas opazovanja	Stanje baro metra v mm	Tempera- tura v °C.	Vetrovi	Neblo
6. 9. zv.	731.4	6.5	sr. svzvod del. jasno	
7. 7. zj.	729.2	4.4	sl. ssvzv. oblačno	
2. pop.	730.8	9.2	sr. svzvod dež	

Srednja včerajšnja temperatura 5.5° mm.
norm. 7.9 mm. Padavina v 24 urah 6.3 mm.

Tožnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, oziroma star oče, gospod Andrej Vrhovec vlg. Grum

hišni posestnik 1232

danesh ob 11. ur dopoldne v 80. letu starosti, po dolgi mučni bolezni, prejemi sv. zakramente za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predstega pokojnika se bo v sredo, dne 8. aprila ob štirih popoldne v hiši žalosti, Poljanska cesta št. 52 blagoslavo in nato na pokopališču pri Sv. Križu položilo k večnemu počitku.

Predstega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 6. aprila 1908.

Andrej, Franc, Anton, Valentin, Josip in Alojzij, sinovi — Terezija Roglič in Marija Ahlinova, hčeri.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega nepozabnega soproga, očeta, svaka in strica, gospoda 1240

Franca Urbancič
soc. oficijala

kakor tudi za časteče spremstvo drugega pokojnika, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prešrno zahvalo.

Posebej in iskreno pa se zahvaljujemo vsem velej. gg. uradnikom tukajšnjih uradov za spremstvo in darovani venec.

L o ž, 7. aprila 1908.

Žaljujoči ostali.

Zahvala.

1243

Ob neprecenljivi izgubi svojega iskrenoljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Frica Novaka

hoteljera in kavarnarja v Ljubljani

izrekam vsem prijateljem, znancem in sorodnikom v svojem ter v imenu svojih nedoljetnih otrok **Minke** in **Fricke** za izkazano sočutje, mnogo brojno in časteče spremstvo pokojnika večnemu počitku najiskrenje zahvalo. Osobito in presrečno pa se zahvaljujem cenj. načelniku v in gg. članom gostilniške zadruge za polnoštevilno udeležbo, društva gostilničarskih in kavarnskih nastavljencev, telovadnemu društvu »Sokol« v Ljubljani, strelskemu klubu »Triglav«, ljubljanski Društveni godbi za častno spremstvo in poklonjene krasne vence, kakor tudi pleskemu društvu »Slavec« za tolažepolno petje, končno vsem ostalim darovalcem prekrasnih vencev.

V Ljubljani, 7. aprila 1908.

Marija Novak.

**Kavarna
MERKUR**

vsako sredo, soboto in nedeljo

vsota noč odprtta.

Preda se tudi

billiard

Jako pripraven za na deželo.

Viktor Izlakar.

*Ura z veržico
sprejme in sprejmejmo*

spretno

fuzinske kovače

pod ugodnimi pogoji takej v trajno

dele.

Prošnjiki naj se obračajo na župniščino Zellinger v Klammbergu na Koreškem.

1226—2

Trgovski sotrudnik

dobro vajen specerijske in mešane stroke ter več slov., nem. in ital. jekika, želi premeniti službo. Na stopi lahko s 1. majem.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1233—1

Kupim rabljeno 1234—1

damsko kolo.

Več se izve ali pismene ponudbe pod „L. M.“ na uprav. „Sl. Naroda“.

Spretnega 1206—2

polirja

in več dobrih zidarjev in fasaderjev

spreme stavna tvrdka Josip Hronček na Bledu.

Blagajne,

varne proti požaru in vlomu, »Fox« pisalni stroji, ameriško po hišto za pisarice ceneje nego kjerko. — **Bečko skladišče blagajna**, delničarsko društvo Zagreb, Ilica 22. 3424—78

Skrivnost lepote:

Puder in creme za obraz

„German drée“

Idealno lep vonj, se dobro drži in male pezna, daje koži zdravje in lepoto.

Samov izvirnih zavojev v boljših trgovinah.

Mignot - Boucher, parfumer

19 Rue Vivienne, Pariz.

Samo do 18. aprila t. l.

Velika Velikonočna priložnostna prodaja.

Najovejša in najstnejša konjekcija za dame, gospode, deklice, dečke in otroke za prodaja čudovite cene.

„Angleško skladišče oblik“, O. Bernatović v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Št. 525.

1163 3

Razglas.

Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje službo

blagajnika

z začetno letno plačjo 1200 K ter tremi petletnicami po 200 K. Po enoletnem zadovoljivem službovanju se potrdi blagajnik stalno v službi.

Službo bodo nastopili že 18. aprila 1908.

Dvojnega knjigovodstva ter slovenskega in nemškega jekika v govou in pisavi popoloma zmožni prisoli naj vloži s dokazili usposobljenosti in izpričevali dosedanjega službovanja opredelitev prošnje

do 10. aprila 1908

podpisemu županstvu.

Mestno županstvo v Rudolfovem

dne 1. aprila 1908. oprij. m. uradniškega tel.

S. pl. Šindovič, mestni župan.

Indajatej in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemek.

Ura z veržico

1238

Zaradi nakupa velike močnine ur razpoljiva kloščka razpoljivalnica: prekrasno posloženo, 86 ur idočno preimeno uro na sidro, z lepo veržico za samo 8 z takor tudi tričnim pismenim jamstvom. Po povzetju razpoljila

Prakso-kloščka razpoljivalnica

A. Gelb, Krakov 43.

NB. Za neugajajoče denar nazaj.

1226—2

Šest sprotnih

kovačev

in štiri

ključavnici

sprejme tako vodstvo premogokopa

trboveljske premogokopne družbe

v Zagorju.

1222—2

Debre idoča stara

špecerij, trgovina,

prodaja žganja in

vina ter trafika

nasproti velike cerkve na glavni cesti

v obližnjem kraju (zdravilišče) se

zaradi rodbinskih razmer pod povojnimi

pogoji tako proda. Letni pro-

met 70—80 000 kron.

1166—4

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

1222—2

Prebiti doček star

špecerij, trgovina,

prodaja žganja in

vina ter trafika

nasproti velike cerkve na glavni cesti

v obližnjem kraju (zdravilišče) se

zaradi rodbinskih razmer pod povojnimi

pogoji tako proda. Letni pro-

met 70—80 000 kron.

1166—4

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

1222—2

Prebiti doček star

špecerij, trgovina,

prodaja žganja in

vina ter trafika

nasproti velike cerkve na glavni cesti

v obližnjem kraju (zdravilišče) se

zaradi rodbinskih razmer pod povojnimi

pogoji tako proda. Letni pro-

met 70—80 000 kron.

1166—4

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

1222—2

Prebiti doček star

špecerij, trgovina,

prodaja žganja in

vina ter trafika

nasproti velike cerkve na glavni cesti

v obližnjem kraju (zdravilišče) se

zaradi rodbinskih razmer pod povojnimi

pogoji tako proda. Letni pro-

met 70—80 000 kron.

1166—4

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.